

Historiens vingslag över Stegsundet

För exakt 500 år sedan, i början av december 1522, mötte Gustav Vasa den danske amiralen Sören Norbys flotta, liggande utanför Stegön/Hästholmen på Trälhavet, upp mot Rönholmarna

I december 1522 befann sig Gustav Vasa med soldater utrustade med falkuner (lätta kanoner), på Hästholmen vid Stäksund (Stegsundet) nära Vaxholm. Han kom från Rydboholm via Resarö. Anledningen var att danske amiralen Sören Norby låg med en flottstyrka på Trälhavet precis utanför Hästholmen, upp mot Rönholmarna.

Målet för Norby var att ta sig förbi Vaxholms befästningar in till Stockholm för att där förse den instängda danska truppen med förnödenheter.

De förenade svenska och lybeckiska flottorna, den svenska under befäl av amiral Bruun, vilka legat till ankars vid Rindö, stävade mot nordlig vind upp mot Stegsundet. När de fann att danskarna ankrat vid Rönholmarna ankrade lybeckarna i Stegsundet. Erik Fleming frågade Bruun om anledningen till att han ankrat. Denne svarade att det låg en blindklippa i vägen för de stora skeppen. Möjligen var denna blindklippa det numera beryktade grundet. Flemming ankrade då också upp i Stegsundet.

Gustav kallade då ihop alla svenska krigsmän och så många tyskar som ville följa honom och begav sig i båtar över Resarö till Hästön. De erövrade ön trots att de inte hade med sig annat än några falkuner (lätta kanoner).

Slaget mellan Gustav Vasa och Sören Norbys styrkor pågick i tre dygn och Norby valde att retirera och samtidigt lämna sina handelsskepp i sticket. Sören Norbys misslyckade undsättningsförsök skapade brist på bröd och öl i Stockholm och lade därmed grund för Stockholms fall.

Den 7 juni 1522 hade från Lübeck anlant tio bestyckade fartyg beställda av Gustav Vasa till Slätbaken utanför Söderköping. Till denna händelse och tidpunkt hänförs födelsen av den svenska marinen, som firade sitt 500 års-jubileum under större delen av 2022.

Målning av Ann-Marie Fondberg 1995